

dobrowolnego hołdu rozumu i serca, odpowiadającego godności ludzkiej. Taki jest prawdziwy sens wolności religijnej, szanującej jednocześnie Boga i człowieka. Od takich wyznawców, wielbiących Go w duchu i w prawdzie, Bóg oczekuje szczerego kultu.

Bł. Jan Paweł II, Przemówienie wygłoszone na stadionie w Casablance w 1985 r.

[w:] „Nasza Rodzina” 11 (494) 1985, s. 14-18

[dostęp 30 kwietnia 2013], dostępny w Internecie:

http://www.recogito.l.pl/recogito_jp2-2/sacrum2.htm

15. Zrozumieć Hindusa

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- motywowanie do zainteresowania się innymi religiami,
- odkrywanie różnego podejścia do rozwoju duchowego człowieka.

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

uczeń:

- definiuje pojęcie „hinduizm”,
- wymienia święte księgi hinduizmu i wyjaśnia jego podstawowe pojęcia,
- definiuje pojęcie „reinkarnacja”,
- swoimi słowami wymienia przyczyny wpływające na atrakcyjność religii Wschodu.

3. POJĘCIA, POSTACI

- Sankhaja, joga, wedanta,
- Moksza,
- Brahma; Vishnu; Shiva,
- Dźnana joga; Karma-joga; Bhakti-joga; Radża-joga,
- Vedas, Upanishadas, Mahabharata, Ramajana,
- monoteizm, panteizm, teizm,
- wegetarianizm,
- reinkarnacja,
- medytacja,
- asceza.

14. Pielgrzymka na wschód – islam a chrześcijaństwo

Załącznik 1

TURYSTKA: Dlaczego w kawiarni, poza mną, nie ma żadnej kobiety?

ALI: Kobiety muszą pracować. W kawiarni, wśród mężczyzn, kobieta nie ma nic do szukania.

TRYSTKA: Kobiety godzą się z tym?

ALI: Kobietom nie wolno również przebywać wśród mężczyzn w domu modlitwy – meczecie. Wiedzą one, że tak chce Allah.

TURYSTKA: Opowiedz mi więcej o Twojej wierze.

ALI: Allah jest moim Bogiem; Mahomet – Jego prorokiem; Mekka – kierunkiem modlitwy, a islam – moja religia!

TURYSTKA: Co oznacza kierunek modlitwy?

ALI: Pięć razy dziennie muszę się modlić do Allaha, zwrócony twarzą w kierunku Mekki.

TURYSTKA: Dlaczego w stronę Mekki?

ALI: Tak naucza prorok Mahomet.

TURYSTKA: Czy Mahomet jest założycielem Twojej religii?

ALI: Tak, był także sędzią, prawodawcą i przywódcą. Cały Wschód i północną Afrykę, on i jego następcy zdobyli, i nawrócili na prawdziwą wiarę. Allah kieruje ludźmi – On wie wszystko.

TURYSTKA: A skąd Ty to wiesz?

ALI: Głosił nam to Mahomet, a jemu objawił to Allah.

TURYSTKA: Czy to prawda, że nie wolno wam jeść mięsa wieprzowego?

ALI: Mięso wieprzowe i alkohol są grzeszne!

TURYSTKA: Czy wasza wiara nakazuje wam coś jeszcze?

ALI: Musimy pościć, pomagać biednym i raz w życiu odbyć pielgrzymkę do Mekki.

TURYSTKA: Często musicie pościć?

ALI: Nie, tylko w czasie ramadanu, w dziewiątym miesiącu w roku. W czasie ramadanu wolno nam jeść tylko po zapadnięciu zmroku i przed nastaniem świtu.

TURYSTKA: Czy nazywacie to przykazaniami?

ALI: Nazywamy pięcioma filarami religii.

TURYSTKA: Dlaczego filarami?

ALI: Bo dźwigają naszą wiarę.

TURYSTKA: Jak to rozumiesz?

ALI: Musimy zachowywać nakazy owych pięciu filarów, wówczas Allah będzie widział, że wierzymy. Allah będzie sprawował surowy sąd nad niewiernymi.

TURYSTKA: A dlaczego musicie odbyć pielgrzymkę do Mekki?

ALI: Allah przebaczy nam wtedy nasze grzechy. Mekka jest miastem Mahometa.

TURYSTKA: Czy wierzysz, że Allah Cię kocha?

ALI: Allah siedzi na tronie, On jest wszechpotężny. Allah nie musi nam powiedzieć, że nas kocha.

Załącznik 2

A	Islam		obowiązek szerzenia i obrony wiary przez muzułmanów, także za pomocą walki zbrojnej; święta wojna.
B	Allah		twórca koncepcji religijnych islamu, ostatni z proroków.
C	Koran		miejsce urodzenia Mahometa, obecnie cel pielgrzymek muzułmanów.
D	Mekka		święta księga muzułmanów, zawierająca podstawy teologii i prawa islamu.
E	Meczet		święto muzułmanów trwające miesiąc, czas ścisłego postu: nie można jeść, pić, palić od wschodu do zachodu słońca.
F	Dżihad		jedyny Bóg dla muzułmanów.
G	Mahomet		tradycyjna część ubioru kobiet muzułmańskich zakrywająca całą postać, widoczne są tylko oczy.
H	Czador		budynek, w którym oddaje się cześć Allahowi.
I	Ramadan		religia zakładająca wiarę w Allaha i boskie posłannictwo proroka Mahometa.

4. WARTOŚCI

- kształtowanie postawy szacunku dla wyznawców innych religii,
- szacunek dla życia jako daru Bożego, modlitwa, medytacja, asceza.

5. SCHEMAT LEKCJI

- informacje na temat hinduizmu,
- reinkarnacja.

6. PROPOZYCJA REALIZACJI

Wprowadzenie

Nauczyciel podaje temat lekcji i krótkie informacje o hinduizmie (zob. podręcznik wstęp do lekcji).

Rozwinięcie tematu

Metoda – quiz. Nauczyciel prosi, aby każdy uczeń przeczytał z podręcznika lekcję 15; potem tworzy grupy; rozdaje kartki formatu A4, na których uczniowie wpisują swoje nazwiska i pięć pytań związanych z hinduizmem; nauczyciel może doprecyzować, jakie treści są istotne; pytania przekazywane są innej grupie; uczniowie na tej samej kartce wpisują swoje nazwiska i udzielają pisemnej odpowiedzi; po wykonanym zadaniu karta wraca do grupy, która zadała pytania; grupa ocenia odpowiedzi; ostatni etap, to odczytanie pytań i odpowiedzi oraz ich oceny (nauczyciel może nagrodzić najlepsze pytania oraz prawidłowe odpowiedzi). Podsumowanie: nauczyciel odwołując się do quizu, krótko przedstawia najważniejsze informacje na temat hinduizmu (religia politeistyczna; drogi do szczęścia; ścieżki zbawienia; człowiek w hinduizmie).

Zakończenie

Hindusi wierzą w reinkarnację, czyli wielokrotne wcielanie się jednej duszy. Obecna sytuacja człowieka zależy od jego zachowania w poprzednim wcieleniu. Jeżeli ktoś popełniał wcześniej złe czyny, w obecnym życiu będzie doświadczał trudów. Celem życia jest uwolnienie się od prawa karmy, to jest: uniknięcia konieczności ciągłej reinkarnacji. Człowiek może samodzielnie wybrać własną drogę do duchowej doskonałości.

Notatka

Nauczyciel prosi przedstawicieli grup, aby wybrali najważniejszą informację na temat hinduizmu i podyktowali klasie jedno zdanie z tą informacją.

Korelacja z edukacją szkolną

- 1) geografia – Półwysep Indyjski,
- 2) język polski – umiejętność zadawania pytań.

7. INNE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI

Metoda – wykład. Nauczyciel przekazuje najważniejsze informacje o hinduiźmie (zob. podręcznik).

Metoda – dyskusja. Po wykładzie nauczyciel prosi, aby jeden uczeń odczytał list z podręcznika, z działu „Listy i opinie”; następnie inicjuje dyskusję o przyczynach atrakcyjności hinduizmu i religii Wschodu wśród mieszkańców Europy.

8. ALTERNATYWNE TEKSTY DO WYKORZYSTANIA NA LEKCJI

PRZECZYTAJ

Hinduizm odnosi się także do hierarchii społecznej. Istnieje wyraźny podział na kasty:

- Bramini – kapłani (filozofowie, uczeni),
- Kszatrijowie – dowódcy wojskowi, politycy, urzędnicy,
- Wajsjowie – kupcy, rolnicy, rzemieślnicy,
- Śudra (siudrowie) – robotnicy, służba, pracownicy niewykwalifikowani.

Dodatkowo kasty mogą dzielić się na podkasty oraz istnieją tzw. bezkastowi, którzy nie należą do społeczeństwa.

Hinduizm posiada bardzo dużo świąt, m.in. „święto światła” (diwali), święto narodzin Kryszny, święto Wisznu-Dżagannathy (Pana świata), święto Siakti. To ostatnie związane jest z zabiegami magicznymi, polega na pozyskiwaniu żeńskiej energii. Podczas ceremonii używane są środki odurzające oraz dochodzi do ceremonii orgiastycznych.

[dostęp 2 kwietnia 2013], dostępny w Internecie:

http://www.religie.malutki.pl/religie_hinduizm_1.html

PRZECZYTAJ

Kumbh Mela jest największym religijnym zgromadzeniem ludzi na świecie. Miliony ludzi zbiera się w różnych miejscach przy tej szczególnej okazji. Kumbha w sanskrycie oznacza dzban, czasem określane jako Kalasha.

Kumbh Mela jest świętowane cztery razy co 12 lat, a miejsce

świętowania zmienia się cyklicznie pomiędzy czterema różnymi celami pielgrzymek, nad czterema świętymi rzekami: Haridwar nad rzeką Ganges, Ujjain nad rzeką Shipra, Nasik na rzekę Godavari i Allahabad u zbiegu rzeki Ganges, Yamunai mistycznej rzeki Saravati. Wyznawcy wierzą, że poprzez zwykłą kąpiel w strefie Gangesu zostają uwolnieni od swych dawnych grzechów (karma) i przez to dostępują wyzwolenia z cyklu narodzin i śmierci. Świętowanie jest okazją do innych działań obejmujących dyskusje religijne, śpiewy religijne, zbiorowe karmienie świętych mężczyzn i kobiet oraz ubogich, zgromadzenia w czasie których, są dyskutowane i standaryzowane doktryny. Kumbh Mela (w szczególności Maha Kumbh Mela) jest najświętszą ze wszystkich hinduskich pielgrzymek. Miliony świętych mężczyzn i kobiet (świętych, mnichów i wędrownych ascetów – sadhus) uczestniczą w tym spektaklu wiary.

[dostęp 2 kwietnia 2013], dostępny w Internecie:

<http://www.ashtangayoga.pl/artykuly/maha-kumbh-mela>

16. Pragnienia buddysty...

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- motywowanie do zainteresowania się innymi religiami,
- odkrywanie różnego podejścia do rozwoju duchowego człowieka.

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

uczeń:

- definiuje pojęcie „buddyzm”,
- swoimi słowami opowiada legendę o Buddzie,
- wymienia i wyjaśnia Cztery Prawdy Buddy,
- po lekcji zna Ośmioraką Ścieżkę do Oświecenia,
- po zajęciach wyjaśnia różnice między buddyzmem a chrześcijaństwem,
- definiuje pojęcie „reinkarnacja”,
- swoimi słowami określa, na czym polega atrakcyjność religii Wschodu, w tym buddyzmu, dla mieszkańców Europy.